

RAS för Galgo Español

Förankring hos medlemmarna

Våren 2006 skickades styrelsens första förslag till RAS för Galgo Español ut till alla uppfödare av rasen i Sverige. Synpunkter inkom endast från två uppfödare. Förslaget justerades med hänsyn till dessa synpunkter, och förslaget skickades in till SvVK i juni 2006. För att få en bredare spridning av förslaget skickades det tillsammans med kallelsen till årsmötet 2006 till alla dåvarande medlemmar, samtidigt fick styrelsen tillbaka synpunkter från SvVK.

Direkt efter avslutat årsmöte i juli 2006 hölls ett medlemsmöte då RAS diskuterades. De synpunkter som framkom där togs tillvara tillsammans med de synpunkter som inkommit från SvVK. 3 medlemmar i styrelsen fick i uppdrag att skriva färdigt RAS utifrån detta. Förslaget presenterades för styrelsen och det beslutades att vi skulle skicka in det till SvVK, vilket enligt styrelseprotokoll den 28/7 2007 blev gjort.

Bakgrund och historia

Om man söker efter ursprunget till Galgo Español måste man gå tillbaka till antiken. Redan flera århundraden före Kristi födelse jagade kelterna med medelstora vindhundar. Dessa hundar förföljde bytet med hjälp av synen hellre än med hjälp av näsan och de var tillräckligt snabba och starka för att själva fälla bytet i farten. Eftersom de var värdefulla jaktkamrater följde de med kelterna på deras vandringar och spreds på det viset över nästan hela Europa. På så vis kom de också till Iberiska halvön, eftersom kelterna under 600-talet före Kristus bosatte sig där. Flera århundraden senare härskade romarna över stora delar av Europa och de fortsatte med den traditionella jakten med keltiska vindhundar. Förekomsten av vindhundarna bekräftas också av avbildningar och nedskrivna berättelser från den här tiden.

Ursprunget försvinner som sagt bakåt i dimmorna för mer än 2000 år sedan. På samma sätt som Greyhound är en del av Englands keltiska arv, är Galgo Español en del av den Iberiska halvöns arv. Mellan dessa båda raser har två viktiga utbyten skett under de senaste århundradena. Under Spaniens guldålder på femton- och sextonhundredatalen exporterades hundar från Spanien till England och beroende på deras mer eller mindre identiska jaktsätt har det tydligt funnits stora likheter i typ och storlek.

Skillnaden mellan dessa två raser idag kan tillskrivas den moderna kapplöpningens verksamheten, vilken ledde till att Greyhound utvecklades till en höghastighetshund på jämn mark. Denna utveckling skedde inte hos Galgo Español förrän för ca 50 år sedan. Hans typ och byggnad behölls, d.v.s. typisk för en snabb hund i ojämn terräng, som kunde jaga sitt byte långa sträckor. Om man tittar på vissa lurchers, företrädesvis de som har framavlats med stor vindhundsinslagning, så ser man att kroppen påminner mer om en Galgo Español än om en Greyhound. Detta innebär knappare bakbensvinklar, mindre djup bröstorg, något lägre vikt och en annan typ av muskelsättning, d.v.s. inte så runda som hos en Greyhound, utan mer långsträckta för att ge uthållighet i stället för hög fart. Detta är samma typ av muskelsättning som man kan se hos en maratonlöpare jämförelse med en kortdistanslöpare. Han har också harfötter i stället för kattfötter för att kunna springa långt och i ojämn terräng. En Galgo Español skall själv jaga upp och döda sitt byte och därefter lämna av detta hos sin ägare. För att kunna jaga t.ex. en kanin krävs ett starkt och rörligt skelett med goda vinklar i t.ex. skuldran och för att kunna döda och bära fram bytet till ägaren krävs kraftiga och starka käkar.

Nuläge för rasen i Spanien, Europa och övriga världen

Den stora utmaningen idag för en uppfödare är att hålla linjerna rena, eftersom man i Spanien, likaväl som i England under 1930-talet utvecklade ett stort intresse för hundkapplöpning, speciellt i de östra och södra delarna av Spanien. Detta innebar en inblandning av Greyhound i den traditionella Galgo Español eftersom Greyhound var snabbare på slät mark. Det har tyvärr fått till följd att endast en förhållandevis liten del av populationen i Spanien är helt ren, utan inblandning av Greyhound. De hundar som har drabbats minst av inblandning av Greyhound lever huvudsakligen i de norra och centrala delarna av Spanien, den så kallade Meseta runt Madrid.

Sedan 1970-talet har man försökt att skydda denna traditionella spanska ras från att försvinna i blandningen med Greyhound och en av de viktigaste åtgärderna var att en FCI-standard utformades, visserligen med ganska provisorisk text, för att särskilja den rasrena Galgo Español från de andra. I början av 1980-talet skrevs en ny, tämligen omfattande och noggrann standard speciellt med avsikt att skilja Galgo Español från Greyhound och hybriden av dessa båda raser. Sedan dess kan man notera en viss framgång hos uppfödare i Spanien och i länder som t.ex. Frankrike och Tyskland med att bygga upp solida avelslinjer med olika, rasrena, ursprung.

Tack vare den detaljerade standarden kan också en effektiv bedömning ske på utställningarna, vilket i tur bör resultera i klara definitioner av värdet och vikten hos enskilda egenskaper hos dessa hundar. Vi räknar med en god framtid för Galgo Español beroende på deras toleranta temperament, den trevliga variationen i pälslag och färg och deras sundhet, som är ett resultat av det faktum att rasen ända fram till tidigt 1980-tal endast hölls för jaktändamål i Spanien, vilket ledde till ett mycket strängt urvalssystem, baserat på motståndskraftigt skelett, ändamålsenlig uppbyggnad och friska hundar.

Under de senaste åren har ett antal hundar importerats från Europa och dessa hundar, i kombination med redan befintliga hundar bådär gott för GE's fortsatta utveckling i Sverige.

Situationen för Galgo Español i övriga världen är den att det i USA finns färre än 20 hundar. Dessa har importerats från olika uppfödare i Europa. Någon är också en s.k. "rescuehund" från Spanien.

Eftersom GE fortfarande inte är en ras som är godkänd av den amerikanska kennelklubben, ställs de inte ut i någon utsträckning där. Däremot används de i praktisk jakt i New Mexico där det är tillåtet att jaga med dessa hundar.

Det finns också ett antal GE i Sydamerika, där de används till bl.a. vildsvinsjakt. Huruvida dessa är registrerade i respektive lands kennelklubb känner vi inte till, inte heller känner vi till något om deras första ursprung.

I Europa finns de naturligtvis företrädesvis i sitt hemland Spanien. Där är situationen den att det finns ett antal uppfödare som visar sina hundar på utställning, men det stora flertalet föds upp för att användas som jakthundar de ursprungligen är. Dessa senare registreras inte alltid, varför det är svårt att följa de linjerna.

Vad gäller de hundar som föds upp för både utställning och jakt, har ordföranden i Spanska Galgo Español-klubben varnat för att det finns en viss tendens till att en del av hundarna är på

väg att utvecklas till en ”utställningsvariant” med bl.a. för mycket bakbensvinklar och för djupa och korta bröstkorar och för övrigt något för eleganta. Den uppfattningen stöds också av både spanska uppfödare och spanska och internationella rasdomare. Detta är det rakt motsatta problemet till vad vi har haft i Sverige där en del av våra hundar har tenderat till att i stället vara något oeleganta, men med nya blodslinjer tillsammans med befintligt material tycks detta numera inte vara något problem.

För övrigt i Europa finns det uppfödare av rasen i Danmark, Finland, Frankrike, Holland, Italien, Norge, Polen, Schweiz, Tyskland och Österrike. Det finns också hundar med Europeisk ursprung i Slovenien och Ryssland. De svenska uppfödarna har ett gott samarbete med uppfödare i övriga Europa.

Genetisk mångfald

Bakgrund

Den första individen av rasen importerades till Sverige 1995 och samma år föddes även den första kullen. De hundar som först importerades till Sverige var Cerunnos Quasimodo (maj 1995) och Peregrina de Llarizza (juni 1995). Cerunnos Quasimodo, en gul strävårshane var efter en av Europas mest vinstrika hanhundar General de Llarizo, en strävårshane med ljus bottenfärg och svarta täckhår undan Leyenda II de Llarizo, en svart strävårstik.

Peregrina de Llarizza en brindle släthårig tik var dräktig när hon kom till Sverige. Hon var då parad med en svart brindle strävårshane, Doma Vaquera India Ink.

Den första kullen i Sverige föddes på Kennel Elendilis den 29 juni 1995. Två tikvalpar ur denna kull lade sedermera grunden till uppfödningen hos Kennel Paramour och Kennel Royal Tramps.

Cerunnos Quasimodo har lämnat 3 kullar, två med Peregrina de Llarizza och en med Hola de Valle Estrella (import från Spanien 1997) och Peregrina har fött tre kullar.

Situationen fram t.o.m 2006 var den den att samtliga kullar födda i Sverige, utom en, hade antingen en eller båda av de två första hundarna i stamtavlan. Under tiden har ett antal obesläktade hundar importerats varför SKK's avelspolicy om inavelsgrad på max 6,25% inte längre är svår att uppnå. Den genomsnittliga inavelsgraden har vissa år sänkts då en eller flera kullar haft noll eller nära noll procents inavel.

Nuläge

I Sverige i december 2013 har vi ungefär 175 Galgo Español. Det har inte varit så stor ökning av antalet individer under perioden 1995 – 2013 vilket kan tydas som att aveln skett med huvudinriktning på kvalitet och inte kvantitet.

Sedan 2007 har ett antal obesläktade hundar importerats varför SKK's avelspolicy om den genomsnittliga inavelsgraden på max 6,25% under ett år inte längre är svår att uppnå. Det har gjort att den största anledningen till att den genomsnittliga inavelsgraden numera ligger under maxprocenten och att en eller flera kullar haft noll eller nära noll procents inavel.

Målsättning

Att till slutet av nästkommande 5-års period verka för att den genomsnittliga inavelsgraden i enskilda kullar inte överskrider 6,25 % och att fortsätta aveln för att bibehålla sundhet och jaktegenskaper.

Strategier

Rasklubben ska verka för att informera om planerade kullar och uppmuntra till att uppfödarna använder sig av icke närbesläktade individer i sin avel. Detta görs genom information på klubbens hemsida. Klubben ska även uppmuntra till fortsatt samarbete med uppfödare i övriga Europa för att på så sätt få en breddning av avelsbasen, samt att ha som målsättning att importera hundar med nytt blod. Vidare att öka samverkan vid avelsplanering så långt det nu är möjligt.

Bakgrund

Galgo Español är en jakthund som jagar med synen. Den ska vara smidig och uthållig, lättare i kroppen än en Greyhound. Den ska vara elegant med harmoniska proportioner. En Galgo Español ska vara lugn och emellanåt tillbakadragen. Vid jakt uppträder den dock mycket livligt och levnadsglatt.

Nuläge

Det finns i Sverige idag en blandning av import och svenskfödda hundar. Alla dessa rymmer inom rasstandard, dock finns en tendens till att några av de rastypiska detaljerna håller på att försvinna.

Då vi i Sverige inte får använda våra vinthundar till riktig jakt, har flera Galgo Español-ägare provat sin hunds funktionalitet genom att låta den springa på Lure Coursing med stor framgång bl.a. flera Europamästare.

Målsättning

Klubben ska verka för att exteriör och funktion ska gå hand i hand. Viktigt i detta arbete är att värna om de rastypiska detaljer som är väl beskrivna i standarden.

Vi ska fortsatt verka för att skapa goda kontakter med uppfödare både i rasens hemland och i övriga Europa. Hålla oss väl "a jour" med rasens utveckling gällande både exteriör och funktion, dvs jaktegenskaper. Och givetvis det viktigaste, att behålla rasens goda mentalitet.

Strategier

Klubben ska fortsatt verka för en stor öppenhet och ett större samarbete mellan uppfödarna både i Sverige och i övriga Europa.

Klubben ska även uppmuntra Galgo Español-ägare till att låta sina hundar få springa Lure Coursing samt ställas ut. På detta sätt kan det göras en bedömning både av hundarnas exteriör och funktion. Informationen publiceras på klubbens hemsida.

Hälsa

Nuläge

För några år sedan skickades en hälsoenkät ut till alla Galgo Español ägare. I utvärderingen av den enkäten kan man se att vi har mycket friska hundar. Hundarna blir ofta riktigt gamla upp till 12-13 år, den äldsta hunden blev över 15 år. Galgo Español har ingen rasspecifik sjukdom och det ska vi värna om. Dock har det rapporterats från övriga Europa om förekomst av epilepsi och plötslig död i hjärtfel i vissa linjer.

Det har också förekommit navelbråck och tandbortfall hos ett fåtal hundar. Några enstaka fall av kryptorchism har också förekommit.

Observandum

På senare tid har det förekommit mycket långa svansar på en del linjer, vilket visat sig vara till skada för hunden och i rasens standard står

Svansen skall vara lågt ansatt, kraftig vid roten men gradvis avsmalnande mot den mycket tunna spetsen. Svansen skall bäras hängande i nära kontakt med bakbenen. Den skall vara smidig och nå långt nedanför hasspetsen. I vila ska svansen ha formen av en skära med en avslutande mer markerande krok på svansspetsen, vilken skall hållas böjd åt ena sidan. Svansen skall föras mellanunderbenen och den avslutande kroken skall nästan röra vid marken framför bakbenen. Detta är mycket rastypiskt och ett av rasens speciella kännetecken.

Det står alltså inte någonstans i standarden att svansen skall vara så lång att den vilar på marken utan den skall *nästan röra vid marken*. Detta är värt att observeras då det förekommit ett antal svansskador med amputering som följd.

Målsättning

För att behålla en frisk ras är det viktigt att inavelsgraden hålls låg och att man är lyhörd för de rapporter som kommer från övriga Europa.

Strategier

Klubben ska verka för fortsatt öppenhet och samarbete mellan uppfödarna i frågor som rör rasens hälsa.

Mentalitet

Nuläge

Enligt den enkät som skickades ut till Galgo Español ägare 2003 har våra Galgo Español det typiska vinthundstemperamentet d v s vänliga och tillbakadragna. Tyvärr har det förekommit problem med alltför skygga och t o m rädda hundar i ovana miljöer och för främmande människor.

Målsättning

Att värna om det typiska Galgo Español temperamentet, lugna vänliga och stundtals reserverade hundar. Att motverka att vi får hundar som är rädda för vardagssituationer. Att informera valpköpare om vikten av socialträning från valpstadiet, att på ett bra sätt introducera så många miljöer och händelser som möjligt för att skapa en trygg och harmonisk individ.

Strategier

Klubben ska verka för att information ges till Galgo Español ägare och presumtiva Galgo

Español ägare genom att dela med sig av befintlig information om rasen. Klubben ska även medverka vid olika hundaktiviteter.

Göteborg 2013-12-02

Sif Bredenfeldt
Ordförande i GRAINS

Denna uppdaterade utgåva av RAS är baserad på tidigare utgåva utformad av Galgo Espanolklubben och i samarbete med Annika Jansson tidigare ordförande i SvGEK.